

A. Ü. Veteriner Fakültesi I. Şirurji Kürsüsü
Prof. Dr. Burhanettin Öktem

BİR ATDA RASLADIĞIMIZ EPULİS (BASAL CELL CARCİNOMA) VAKASI

Erdoğan Samsar*

Giriş

Dişetlerinin tümörlerine (Epulis) bilhassa köpeklerde çok raslanır. Sürengen tromatik tahrişlerden ileri gelen hipertrofik salalar halinde şekillenir. Epulis; dişeti, alveolar ve periosteum'dan menşec alan fibröz bir teşekküldür. Normalde ağrısızdırlar. Tek olan teşekküller çoğunlukla kesici dişler bölgesinde dişetlerine dar bir saha ile tutunurlar. Bu tip teşekküller canin ve praemolar dişler bölgesindeki dişetinde de görülür, daha saphı da olabilirler. Çoğunlukla carcinoma, tek tük olaylar halinde de papillome, fibrome ve actinomyome'lardan ibarettirler. Tedavileri operasyonla çıkartılmakla olur (1, 2, 3, 4).

Vakamız

6 kasım, 1965 tarihinde polikliniğimize getirilen ve 1494 protokol sıraya kaydedilen 9 yaşında yerli doru at.

Anamnez: Hayvanın ağzında yara olduğu ve devamlı kanadığı şikayetiyle polikliniğimize getirildi. Üç ay kadar önce sağ maxillar kesici dişlerin etinde bir siğil teşekkül etmiş. Bu gittikçe büyümüş, geçer düşüncesiyle bugüne kadar da polikliniğimize getirilmemiş. Artık hayvan yem yiyemez olmuş ve yaradan da devamlı olarak az az kan akıyormuş.

Muayene: Sağ maxillar kesici dişlerin bulunduğu bölgede ve dişetleri üzerinde ufak bir portakal büyüklüğünde tümörün varlığı ilk bakışta dikkatimizi çekti. Bu teşekkül neticesi dudaklar tam kapanamadığından dişler ve tümör kolaylıkla görülmekteydi (Şekil 1 - 2). Sağ burun deliği tazyikten daralmış, bunun sonucu bu kısımda hafif

* A. Ü. Veteriner Fakültesi I. Şirurji Kürsüsü Dr. asistanı Ankara / Türkiye.

bir tenefüs güçlüğü dikkatimizi çekti. Ağızdan kanlı bir salya akmakta ve ağız çok pis kokmaktaydı. Palpasyonda bütün maxillar kesici dişlerin fazlasıyla sallanmakta olduklar; sağ I. II. kesici dişlerin düşmüş oldukları ve tümör teşekkülü içinde sert düğümcüklerin ele geldiği dikkatimizi çekti.

Teşhise yardımcı olmak amacı ile bu bölgenin radyografisi yapıldı. Grafide os incisivum'da harabiyet ve tümör dokusu içinde de çok miktarda kireç odakları görüldü (Şekil 3 - 4).

Teşhis: Dişetinde tümör.

Tedavi: Operasyon için bir gün öncesinden aç bırakılan hayvan, 7 Kasım, 1965 günü 300 cm³. % 10 luk chloralhydrate solusyonu int. venöz verilerek uyutuldu.

Tümör sağlam dokulardan ekstripe edilerek parça parça çıkartıldı. Dış kısmı sert olan tümörün iç kısmı çok yumuşaktı (Bu kısımlar parmakla kazındığında pelte pelte çıkıyordu.) Bunlar küretle kazınarak temizlendi. Os incisivum'un harabiyetinden dolayı çok sallanmakta olan maxillar kesici dişlerin hepsi ve sağ canin diş kolaylıkla çıkarıldı. Operasyon süresince kanama çok az oldu. Neticede sert damağın kemik çatısını ağız içinde örten yumuşak doku aksamının uç kısmı serbes hale getirildi; bölge iyice temizlendikten sonra, damağın bu kısmı üst dudağın dişetlerine birleştiği hattın 1 cm. altından sağlam kalan dişetlerine dikildi. Hayvanın ağız inek ağız halini aldı (üst kesici dişlerin olmamasından). Operasyondan sonra dudaklar normal şekilde ağız kapadı. Sağ burun deliği de normal genişliğini aldı.

Extirpe edilen parçalar histopatolojik muayene için (7 Kasım, 1965 gün ve 249 sayılı yazı ile) Patolojik Anatomi Kürsüsü Profesörlüğüne gönderildi.

8 Kasım, 1965 - 14 Kasım, 1965 tarihleri arasında hayvan burun meri sondasiyla beslendi ve operasyon bölgesine glycerine iodée sürüldü.

15 Kasım, 1965 günü operasyon yarasının tekrar taşkın granülasyon doku ile dolmakta olduğu, sağ burun deliğinin tekrar daraldığı ve teneffüs güçlüğünün başladığı görüldü. Dudaklar da taşkın granülasyondan dolayı tekrar aralanmaya başladı.

17 Aralık, 1965 günü granülasyon dokusunun çok süratli teşekkül ettiği dikkatimizi çekti.

18 Aralık , 1965 günü yaranın per chlorur de fer ve sulphat de cuivre ile dağlanması kararlaştırıldı isede; hayvan sahibi bundan

böyle hayvanından istifade edemeyeceği düşüncesiyle atını Atatürk Orman Çiftliğine satmayı arzuladığından hayvanı kliniğimizden çıkardı.

23 Aralık 1965 tarihinde Patolojik Anatomi Kürsüsünden gelen aynı tarih ve 502 sayılı yazıdan tümörün Basal Cell Carcinoma (menşeinin cutan mucosa olduğu, çok fazla sayıda mitotik figürler bulunduğu ve erken şekillenen nekroz olayı görüldü.) olduğu anlaşıldı.

Ö z e t

Ağzında yara olduğu şikayetiyle polikliniğimize getirilen atın yapılan klinik muayenesinde üst kesici dişlerin etinde tümör olduğu tesbit edilmiş ve operasyonla alınmıştır. Yapılan histopatolojik muayenede de tümörün (Basal cell carcinoma) olduğu anlaşılmıştır.

S u m m a r y

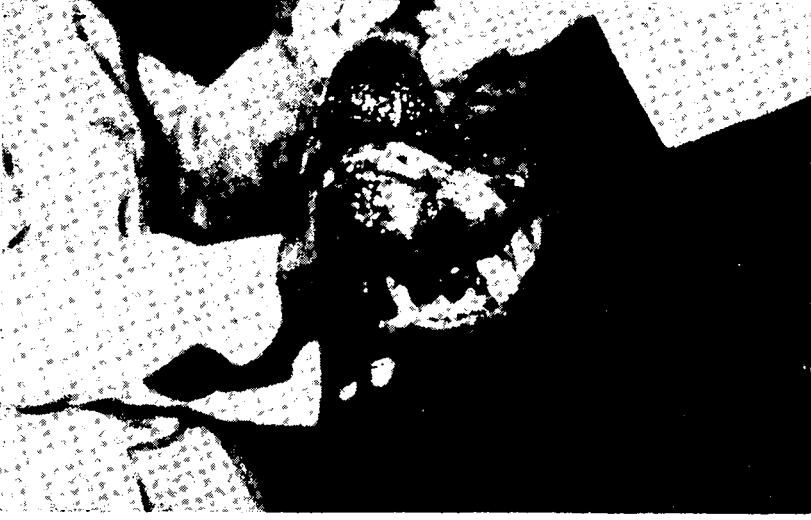
A case of epulis (Basal cell carcinoma) in a horse

In this article a case of gingival neoplasm (Basal cell carcinoma) and its surgical correction was reported.

L i t e r a t ü r

- 1- **Hoskins, H. P.; Lacroix, J. V.; Mayer, K.** (1962): *Canine Medicine*. American Veterinary publications. Inc. Santa Barbara. California. 66.
- 2- **O'Connar, J. J.** (1941): *Dollar's Veterinary Surgery*. Third edition. London. 571.
- 3- **Öktem, B.** (1962): *Özel Şirurji*. Birinci baskı, Ankara. 71-72.
- 4- **Sengir, E.** (1964): *Özel Patoloji I*. Ankara. 164.

Yazı "Dergi Yazı Kuruluna 1. 8. 1967 günü gelmiştir."

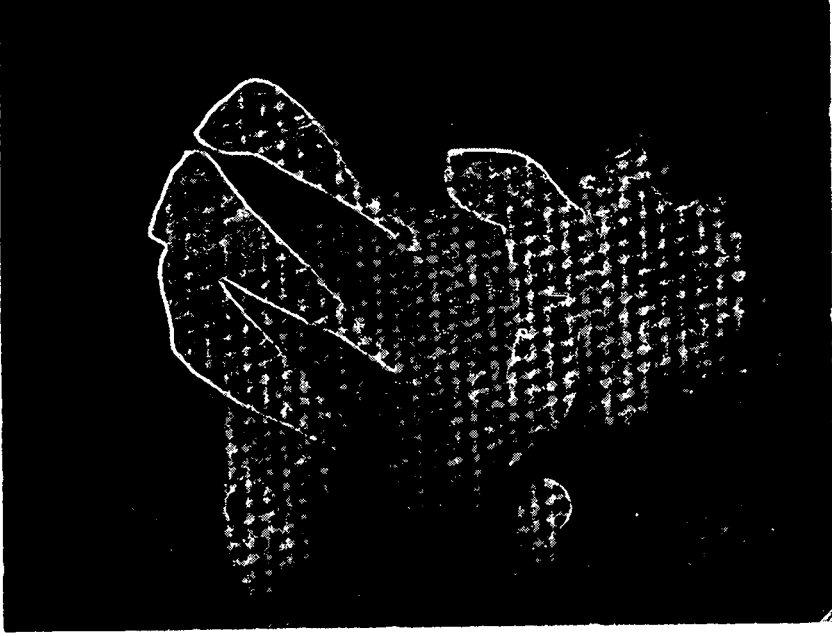
Şekil: 1. Hayvanın ağzının önden görünüşü
(The front view of the case)

Şekil: 2. Hayvanın ağzının yandan görünüşü
(The lateral view of the case)

Şekil: 3. Radyolojik olarak ağzın lateral görünüşü
(Radiological appearance of the mouth)

Şekil: 4. Üst çenenin dorso-ventral radyografisi
(Dorsa-ventral radiographical picture of the upper jaw)